

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9

ТЕМА: ЗАХИСТ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ТА РЕЧОВИХ ПРАВ НА ЧУЖЕ МАЙНО

Мета практичного заняття: засвоєння, поглиблення та закріплення знань про правове регулювання механізму захисту права власності та речових прав на чуже майно; закріплення навичок розв'язання кейсів, пов'язаних із застосуванням набутих знань, набуття компетентностей зі складання документів, необхідних для захисту права власності та речових прав на чуже майно.

Питання для обговорення

1. Захист права власності та інших речових прав: поняття, способи, суб'єкти захисту.
2. Віндикаційний позов: поняття, предмет, сторони, умови пред'явлення. Розрахунки між сторонами при поверненні майна з чужого незаконного володіння.
3. Негаторний позов: поняття, предмет, сторони, умови пред'явлення.
4. Позов про визнання права власності.
5. Позов про виключення майна з опису.
6. Загальна характеристика інших засобів захисту права власності.

Основні терміни і поняття

Захист права власності та інших речових прав; загальні та спеціальні засоби захисту; речово-правові та зобов'язально-правові засоби захисту; засоби захисту, що ґрунтуються на нормах різних інститутів цивільного права; суб'єкти права на захист, власник, добросовісний набувач; особа, що має речове право на чуже майно, позивач, відповідач, предмет позову, позовна давність, віндикаційний позов, негаторний позов, позов про визнання права власності, позов з незаконних дій та рішень органів влади та управління, позов про звільнення майна з-під арешту (вилучення майна з опису), позов про відшкодування шкоди, позов про визнання права власності на приміщення, позов про переведення прав та обов'язків покупця, позов про поділ майна між співвласниками, позов про виділ частки зі спільного майна.

Завдання

1. З посиланням на норми чинного законодавства підготувати порівняльну таблицю наступних юридичних категорій:

- 1) речово-правові та зобов'язально-правові способи захисту права власності;
- 2) віндикаційний та негаторний позов;
- 3) правовий захист власника речі та правовий захист добросовісного набувача речі;
- 4) віндикація та реституція.

2. Вирішити кейси:

Кейс 1. А., відпочиваючи на природі, загубила золотий браслет, який був сімейною реліквією. Через деякий час вона впізнала свій браслет на руці у Б., з якою випадково опинилася поряд у маршрутці. На питання А. де Б. взяла браслет, остання відповіла, що придбала його декілька днів тому у крамниці у підземному переході.

Чи має право А. вимагати повернення браслету? В якому порядку? Відповідь обґрунтуйте.

Кейс 2. А. повертався додому пізно ввечері. Його зупинив перехожий і запропонував придбати годинник, причому за ціною значно нижчою за реальну. А. згадав, що схожий годинник він бачив у свого сусіда П., якого нещодавно пограбували. При особистій зустрічі П. впізнав власний годинник на руці А. і став вимагати його повернути, однак останній відповів, що придбав годинник і повертати його не збирається.

Визначте вид володіння А. Чи може П. витребувати свій годинник із володіння А.? Обґрунтуйте свою відповідь. Підготуйте проект відповідного документу.

Тематика презентацій

1. Історія виникнення та розвитку віндикаційного позову.
2. Огляд судової практики з застосування віндикаційного позову.
3. Особливості зобов'язально-правових позовів захисту права власності.
4. Особливості позову про визнання права власності на нерухоме майно.
5. Позови про відшкодування шкоди, завданої власникові: система та особливості.
6. Позови у спорах, що виникають із спільної власності: види та сутність.
7. Особливості позову про визнання права власності за набувальною давністю.
8. Практика ЄСПЛ з захисту права власності.